

13.2.2019

Julkinen

Maksuneuvoston vuosiraportti

Maksuneuvosto on Suomen Pankin aloitteesta vuonna 2014 perustettu yhteistyöelin, joka kokoaa yhteen maksupalveluiden käyttäjät, tuottajat sekä viranomaiset. Se toimii maksamiseen liittyvän avoimen keskustelun ja ajatustenvaihdon foorumina. Maksuneuvoston toimintaa ohjaa visio ”*Suomi tehokkaan maksamisen kärkimaa*”. Keskeistä on, että tehokkuutta tarkastellaan koko yhteiskunnan kannalta. Sillä ei tarkoiteta tehokkuutta vain teknisessä mielessä tai kustannusten kannalta, vaan myös turvallisuutta, vaivattomuutta, syrjimättömyyttä sekä integroitavuutta yritysten taloushallintoon.

Maksuneuvoston tavoitteena on tukea edistyksellisten, kansainvälisesti yhteensopivien ja koko yhteiskunnan kannalta tehokkaiden maksutapojen hyödyntämistä. Maksuneuvoston työssä huomiota kiinnitetään erityisesti maksamisen turvallisuuteen ja luotettavuuteen, maksupalveluiden saatavuuteen ja käytettävyyteen sekä maksamisratkaisujen tehokkuuteen.

Maksuneuvoston osallistajat

Maksuneuvoston työn käytännön organisoinnista vastaa Suomen Pankki. Maksuneuvoston puheenjohtajana toimi alkuvuoden 2018 Olli Rehn ja 12.7.2018 alkaen puheenjohtajana on toiminut Tuomas Välimäki. Maksuneuvostossa ovat edustettuina niin maksupalveluiden käyttäjät, tuottajat kuin viranomaisetkin. Työhön osallistuvat Elinkeinoelämän keskusliitto, FiCom, Finanssiala ry, Kansaneläkelaitos, Kaupan liitto, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Kuluttajaliitto, Nordea Bank Oyj, OP Ryhmä, Suomen Yrittäjät, työ- ja elinkeinoministeriö, valtioneuvoston kanslia, valtiovarainministeriö ja Suomen Pankki.

Maksuneuvosto kokoontuu puheenjohtajan kutsumana yleensä kaksi kertaa vuodessa. Sen kaikki kokousmateriaalit julkaistaan Suomen Pankin internetsivuilla¹. Näin varmistetaan mahdollisimman avoin tiedonkulku ja tietojen saatavuus kaikille maksamiseen sidosryhmille.

¹ Ks. <https://www.suomenpankki.fi/fi/raha-ja-maksaminen/maksujarjestelmat/suomen-pankki-katalystina-maksuneuvosto/maksuneuvoston-kokoukset>

13.2.2019

Julkinen*Maksuneuvoston toimintatavat ja keskeiset tehtävät*

Maksuneuvostolla on kaksi roolia: se toimii sekä kansallisena yhteistyöelimenä että euromaksualueen vähittäismaksuneuvoston (Euro Retail Payments Board, ERPB)² kansallisena vastinparina. Vähittäismaksuneuvoston tavoitteena on tukea ja edistää integroituneita, innovatiivisia ja kilpailullisia maksamisen yhteismarkkinoita. Maksuneuvosto seuraa tiiviisti vähittäismaksuneuvoston työtä ja pyrkii tarvittaessa osallistumaan sidosryhmiensä kautta sen työryhmien työskentelyyn. Euromaksualueen vähittäismaksuneuvoston työn keskeisiä painopistealueita vuonna 2018 olivat yleiseurooppalaisten maksutoimeksiannon käynnistyspalvelujen harmonisointi, reaaliaikaisen maksamisen edistäminen, maksamiseen kytkeytyvä verkkolaskutus sekä mobiilimaksaminen. Suomesta osallistui edustaja toisena puheenjohtajana verkkolaskutuksen työryhmän työhön.

Maksuneuvoston toiminta vuonna 2018

Vuoden 2018 aikana maksuneuvostossa jatkettiin käteispalveluiden tulevaisuutta luotaavan työryhmän työtä muodostamalla yhteistä tilannekuvaa käteisen käytön ja käteispalveluiden saatavuuden nykytilasta sekä tulevaisuuden trendeistä.

Vuonna 2017 perustetun talouslukutaitotyöryhmän tavoitteena oli pohtia, millä tavoin voitaisiin parhaiten varmistaa riittävä talousosaaminen läpi koko yhteiskunnan 2020-luvullakin. Työryhmä kartoitti jo olemassa olevaa talouslukutaitomateriaalia, ja työn tuloksena syntyi talouslukutaidon linkkikokoelma, joka julkaistiin maksuneuvoston internet-sivuilla. Lisäksi työryhmä valmisteli toisen maksuneuvoston e-kirjasen teemalla *Talouslukutaito 2020-luvulla*. Se on kokoelma lyhyitä kirjoituksia, joissa pohditaan tulevaisuuden talousosaamisen haasteita, mahdollisuuksia sekä tarvittavia edistämistoimenpiteitä.

Maksuneuvosto päätti loppuvuonna perustaa maksamisen reaaliaikaistumisen työryhmän selvittämään pikamaksamisen nykytilannetta ja käytönoton haasteita Suomessa. Lisäksi maksuneuvosto seurasi tiiviisti uuden maksupalveludirektiivin (PSD2) vaikutuksia ja päätti tukea tarvittaessa eurooppalaisen maksutapojen kustannusselvityksen tekoa.

² Ks. <https://www.ecb.europa.eu/paym/retpaym/euro/html/index.en.html>

13.2.2019

Julkinen

Vuonna 2018 maksuneuvoston työtä esiteltiin perinteisen tapaan laajemmalle yleisölle kevään Maksufoorumissa³, joka keräsi kokoon yli 160 maksamisen asiantuntijaa. Foorumin keskeisinä teemoina olivat maksamisen muuttuvat ekosysteemit, uuden sääntely-ympäristön haasteet ja mahdollisuudet sekä talouslukutaito.⁴ *Maksamisen muuttuvat ekosysteemit meillä ja maailmalla* -osiossa keskusteltiin kaupankäynnin pirstoutuvista maksutavoista, avoimista rajapinnoista sekä kehittyvien markkinoiden maksutavoista. *Uuden sääntely-ympäristön haasteet ja mahdollisuudet* -osiossa kuultiin Finanssivalvonnan sekä eri toimijoiden näkemyksiä maksamisen murrokseen ja muuttuvaan toimintaympäristöön. Viimeisessä *Talouselämä 2020-luvulla* -osiossa käytiin paneelikeskustelu Maksufoorumissa julkistetun e-kirjaisen pohjalta, jossa käsiteltiin eri käyttäjäryhmien kohtamia haasteita maksamisen digitalisoituessa, pirstoutuessa ja hävitessä ostotapahtuman taustaprosessiksi.

Maksuneuvoston työn painopisteet vuonna 2019

Maksuneuvoston perustama maksamisen reaaliaikaistumisen työryhmä tekee selvityksen pikamaksamisen nykytilanteesta ja käyttöönnoton haasteista. Työn tuloksia esitellään kevään 2019 Maksufoorumissa. Maksuneuvosto osallistuu myös maksutapojen kustannus selvityksen valmisteluun ja toteutukseen sekä käteispalveluiden saatavuuden seurantaan käteistyöryhmän työn kautta.

Maksuneuvosto pyrkii myös tukemaan euromaksualueen vähittäismaksuneuvoston työtä ja vastaa jäsenorganisaatioidensa kautta mahdollisiin Eurooppa-tason kyselyihin. Maksuneuvoston puheenjohtaja on mukana vähittäismaksuneuvoston työssä varsinaisena jäsenenä vuonna 2019.

Lisäksi maksuneuvosto seuraa edelleen PSD2:n vaikutuksia maksamiseen sekä taloushallinnon digitalisoitumista. Myös finanssialan digitalisaatiokehityksen (ml. virtuaalivarat) seuranta jatketaan. Tarvittaessa maksuneuvosto edistää omilla toimillaan luotettavien ja koko suomalaisen yhteiskunnan kannalta tehokkaiden maksamisratkaisujen säilymistä ja syntymistä.

³ Ks. Maksufoorumin ohjelma esityksineen: <https://www.suomenpankki.fi/fi/raha-ja-maksaminen/maksujarjestelmat/maksufoorumi/maksufoorumi-2018>

⁴ Ks. pääjohtaja Erkki Liikasen avauspuhe ”Maksufoorumin vaiheista ja maksamisen muutoksista” <https://www.suomenpankki.fi/fi/media-ja-julkaisut/puheet-ja-haastattelut/2018/paajohtaja-erkki-liikasen-maksufoorumin-vaiheista-ja-maksamisen-muutoksista>